

Lastige verhalen. Een exploratief onderzoek naar valse aangiften van zedenmisdrijven door meisjes van 12-18 jaar (2011) A. van Wijk en A. Nieuwenhuis (Onderzoeks- en Adviesbureau Beke, Arnhem). Verkenningen 53

Doelstelling

Inzicht verkrijgen in de omvang van de groep minderjarige meisjes die een valse aangifte van een zedenmisdrijf doen en kennis vergaren over de achtergronden van deze aangeefsters en kenmerken van (valse) aangiften.

Onderzoeksvragen

1. Wat is de geschatte omvang van het aantal valse aangiften door aangeefsters in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar in Nederland in 2008?
2. Wat zijn de achtergronden van de aangeefsters en de kenmerken van de aangiften en in hoeverre zijn hierin verschillen tussen valse, twijfelachtige en echte aangiften te constateren?
3. Welke aanbevelingen zijn mogelijk in termen van een kwantitatief opgezet vervolgonderzoek?

Methoden van onderzoek

- literatuurstudie
- dossieranalyse

Samenvatting

In deze verkenning is gekeken naar zogenaamde valse aangiften in zedenzaken door minderjarige allochtone meisjes die aangifte doen van groepsverkrachting. Valse aangiftes vormen een groot probleem in zedenzaken. Men vermoedt dat valse aangiftes vooral bij minderjarigen regelmatig voorkomen, terwijl er geen goede methoden voorhanden zijn om waar en onwaar te (onder)scheiden.

De achterliggende gedachte achter deze verkenning was om een groot aantal casus van juist gebleken aangiftes systematisch te vergelijken met onwaar gebleken aangiftes. Doel was om op bruikbare indicaties voor waar/onwaar te stuiten. Het bleek evenwel dat er nauwelijks dossiers te vinden te zijn over bewezen valse aangiftes. Daarvan is sprake als de aangeefster 'bekent' of als haar verhaal volkomen ongeloofwaardig is en niet waar kán zijn. Wel zijn er veel zaken waarin, bij de politie, twijfel overheerst over de juistheid van een aangifte, maar waarin niet doorgerechercheerd wordt naar extra aanwijzingen voor de (on)juistheid van de aangifte. Verder constateren de onderzoekers gebrekkige dossiervorming in de zin dat mogelijk relevante waarnemingen e.d. niet worden opgenomen. Vooralsnog komen de onderzoekers dan ook niet verder dan het opsommen van 'indicaties' voor een (vermoedelijk) valse aangifte. Het lijkt vooral een zaak te blijven van het geheel overzien en van 'fingerspitzengefühl'. De verkenning roept veel vragen op die in vervolgonderzoek aan de orde zouden kunnen komen. Hiervoor is het wel nodig dat de politie bereid is om een aantal veranderingen door te voeren: betere dossiervorming en doorrechercheren bij twijfel.